ចែករំលែកចំណេះដឹងនៃបទពិសោធន៍
SHARE EXPERIENCE KNOWLEDGE

ចំណេះដឹងទូទៅ
(General Knowledge)

ប្រធានបទសម្រាប់ចែករំលែក (Subject to be shared) : បួនចំនុចសំខាន់ៗនៃគុណភាពនៃការគិត

កាលបរិច្ឆេទនៃការចែករំលែក (Date of this sharing) : ០៩ ឧសភា ២០១២

ចែករំលែកចំណេះដឹងដោយ (Knowledge shared by) : លោក សៀង ប៊ូហឿង

១. សេចក្តីផ្តើម (Introduction)

ក្នុងសង្គមរស់នៅបច្ចុប្បន្នរបស់យើងទាំងអស់គ្នា គឺមិនអាចជៀសផុតពីការគិតបានទេ។ គុណភាពនៃការគិត សំដៅទៅលើការគិតត្រូវ ការនិយាយត្រូវ ការធ្វើត្រូវ និងការដឹងថាធ្វើត្រូវ។ ដូច្នេះវាមិនមែនជាការងាយទេក្នុងការទទួលបានគុណភាពនៃការគិត ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងសង្កេតឃើញថាមនុស្សភាគច្រើនចង់ទទួលបានគុណភាពនៃការគិតរបស់ពួកគេ។ ដូច្នេះដើម្បីទទួលបានគុណភាពនៃការគិត ជាបឋមអ្នកត្រូវយល់ដឹងអំពីនិយមន័យ របៀបក្នុងការប្រតិបត្តិ និងវិធីក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពនៃការគិត ដើម្បីទទួលបានគុណភាពនៃការគិត។

២. ការយល់ដឹង (Knowledge)

ការពន្យល់របស់ខ្ញុំបាទអំពីបួនចំនុចសំខាន់ៗនៃគុណភាពនៃការគិត មានដូចខាងក្រោម :

ក.ការគិតត្រូវ

មានន័យថា អ្វីដែលយើងគិតនោះ វាសមស្របទៅនឹងស្ថានការជាក់ស្តែង ហើយស្របនឹងគោលបំណង ឬគោលដៅនៃការគិតរបស់យើង។

ខ.ការនិយាយត្រូវ

មានន័យថា រាល់សម្តីដែលយើងនិយាយចេញមក អោយវាត្រូវទៅនឹងអ្វីដែលយើងបានគិតក្នុងចិត្ត។ បើគិតចង់លួងលោមគេ សម្តីនិយាយចេញមកត្រូវទន់ភ្លន់ និងលើកទឹកចិត្តគេ បើចង់ស្តីអោយគេ ត្រូវសម្តីយ៉ាងម៉េចធ្វើអោយគេដឹងថាកំពុងតែស្តីអោយគេ ហើយបើចង់ធ្វើការណែនាំគេ អោយចំណែនាំ អញ្ចឹងទើបហៅថាការនិយាយត្រូវ គឺត្រូវទៅនឹងការគិតរបស់ខ្លួនដែលបានគិតទុកជាមុន មិនមែនត្រូវនឹងការគិតរបស់អ្នកដទៃទេ។

គ.ការធ្វើត្រូវ

មានន័យថា ទង្វើ ឬសកម្មភាពដែលសំដែងចេញមកក្រៅ គឺវាត្រូវទៅនឹងការដែលបានគិត និងបាននិយាយរួចមកហើយ។ បើគិតថាជួយគេ នឹងនិយាយថាជួយគេ ហើយធ្វើសកម្មភាពជួយគេពិតប្រាកដមែន ហ្នឹងទើបគេហៅថាការធ្វើត្រូវ គឺត្រូវទៅនឹងការគិត និងការនិយាយរបស់ខ្លួន។

ឃ.ការដឹងថាធ្វើត្រូវ

មានន័យថា លទ្ធផល ឬការឆ្លើយតបដែលស្តែងចេញពីទង្វើដែលបានធ្វើ វាពិតជាត្រូវនឹងការគិត ការនិយាយ និងការធ្វើរបស់ខ្លួន។ ជំនាញក្នុងការប្រមូល និងទទួលបាននូវលទ្ធផល ឬការឆ្លើយតប វាពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់នៅត្រង់ចំនុចនេះ ហើយជំនាញនេះទាមទារអោយយើងមានចំណេះដឹងនៃបទពិសោធន៍ទូលំទូលាយ។

៣. ការផ្តល់អនុសាសន៍ (Recommendation)

ចំពោះការគិតត្រូវ ការនិយាយត្រូវ ការធ្វើត្រូវ និងការដឹងថាធ្វើត្រូវ នៅក្នុងន័យនេះគឺមានតែខ្លួនឯងទេ ដែលដឹងច្បាស់ដែលទាំងនេះមានប្រភពចម្បងផ្តើមចេញពីគោលបំណង ឬគោលដៅរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះសរុបសេចក្តីមក ជារួមមានន័យថា:

-ការគិតត្រូវ : គឺការគិតដ៏ល្អប្រសើរស្របតាមស្ថានការជាក់ស្តែង ហើយត្រូវនឹងគោលបំណង ឬគោលដៅរបស់ខ្លួន។

-ការនិយាយត្រូវ : គឺជាសម្តីដែលត្រូវទៅនឹងការគិតរបស់ខ្លួន។

-ការធ្វើត្រូវ : គឺជាទង្វើដែលត្រូវទៅនឹងការគិត និងការនិយាយរបស់ខ្លួន។

-ការដឹងថាធ្វើត្រូវ : គឺជាលទ្ធផលដែលត្រូវទៅនឹងការគិត ការនិយាយ និងការធ្វើរបស់ខ្លួន។

ដូច្នេះអ្នករាល់គ្នាត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នកម្រិតខ្ពស់ចំពោះសម្ថភាពនៃការគិតត្រូវរបស់អ្នក។ ជូនកាលក្នុងករណីដែលអ្នកដឹងច្បាស់ថា សម្ថភាពនៃការគិតរបស់អ្នកនៅមានកម្រិត អ្នកក៏អាចពឹងអ្នកដែលមានសម្ថភាពនៃការគិតកម្រិតខ្ពស់ជាងជួយដល់អ្នក។ ការគិតត្រូវ គឺចេញពីសមត្ថភាពនៃការគិត ដោយត្រូវមាននូវលក្ខណៈពិសេសមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

-ការប្រមូល ឬទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជុំវិញបញ្ហាដែលត្រូវគិត

-ការវិភាគដើម្បីស្វែងរកការពិត

-ចំណេះដឹងនៃបទពិសោធន៍ដែលដូចគ្នា ឬប្រហាក់ប្រហែលនឹងបញ្ហាដែលត្រូវគិត

-ចំណេះដឹងនៃបទពិសោធន៍ដែលពាក់ព័ន្ធ

-ចំណេះដឹងនៃជំនាញដែលពាក់ព័ន្ធ

-ស្ថានការណ៍សមស្រប ឬអំណោយផលចំពោះការគិត ។